

Store Dysse *jættestuerest*

Fredningsnummer 322533
Sognebeskrivelse 020609-23

3 jættestuer fra 3.300 f. Kr. 10 x 6 x 0,5 m., dobbeltkammer øst af 7 bæresten, Mod vest nedgravet, der ses toppen af 10 sten, østlige kammer forstyrret af stensprængning.

Dæksten med skåltegn.

Jættestuen ligger nord for vejen mellem Rye og Kirke Sonnerup, og den ses tydeligt fra vejen.

Jættestueresten ligger på gamle kort i Store Dysse Ager, så den har tidligere heddet Store Dysse. Det har oprindeligt været en meget stor høj.

K. Bahnson fra Nationalmuseet skriver i 1883:

Paa flad Mark ligger en lav Høj, c. 35' l, 2-3' h, med Retning Ø-V. Om Foden har der været en Kreds af store Sten, af hvilke 8 endnu staa paa deres Plads. Paa den vestlige Del findes en Gangbygning, der er noget forstyrret, men vistnok ikke udgravet. Gangen, der fører ind fra Nord og er 10' l, bestaar af 3 Sten i den østlige, 2 i den vestlige Side; af de sidste er den ene væltet. Gravkammeret er for største Delen dækket af Jord, af hvilken enkelte af Sidestenenene rage op. Overliggerne ere væltede ned i Kammeret, den ene er kløvet. Paa Høiens østligste Del, op imod Randstenene, findes Rester af en ødelagt Kiste, der har haft Retning N-S. Den har været bygget af 9 Sidesten; af hvilke kun 3 i den vestlige Side og den nordlige Endesten staa paa deres oprindelige Plads; de have alle en Plads, der vender ind imod Kisten; den længste er 5 1/2' l; de øvrige Sidesten ere omstyrtede og tildels kløvede. Imellem de to Gravkamre ligger fra N til S en Række af 5 Sten i en lige Linie.

T. Mathiassen skriver i 1941:

Høj, 1 x 10 m; 8 Randsten. Noget ødelagt Jættestue, med nedvæltet Dæksten; Gang af 5 Sten. I østlige Del Kiste af 9 Bæresten.

H. Thrane skriver i 1968: *Fund af skålgruber på dæksten.*

Tinglysning 1941

Svend Hansen beskriver i 1987 højen som 3 kamret jættestue med intakte gange. Det har oprindeligt været en meget stor høj.

Svend Hansen har lavet denne tegning:

